

ת"פ 64627/03 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגדי מיכאל דרעי

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 64627-03-16 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' דרעי
תיק חיזוני: 06/00007759/14

בפני כבוד השופטת רבקה גלט
פרקליטות מחוז מרכז - פלילי
המאשימה ע"י ב"כ עו"ד טוביה הראל
נגדי הנאשם ע"י ב"כ עו"ד חיים כהן
מיכאל דרעי

ההחלטה

1. עניינה של החלטה זו בשאלת קבילהתה של הودעת הנאשם מיום 7.7.14, שנמסרה תחת אזהרה (סומנה לצורך הדיון ת/4).

רקע

2. נגד הנאשם הוגש כתוב אישום המיחס לו עבירה של גניבת דבר דאור לפי סעיף 89 רישא לחוק הדואר, התשמ"א-1986. על פי תיאור העבודות, במועדים הרלוונטיים שימש הנאשם כדואר בישראל. במועדים שאין ידועים במדויק במהלך התקופה שבין 3.6.14 עד 3.7.14, במהלך עבודתו בעת מין דאור או בשעת חילוקתו, גנב הנאשם תכולתם של דברי דאור וביהם: שוברי קנייה, כסף ומוצרים, וזאת בהיקף ובושאו שאיןם ידועים במדויק. את המעטפות בהן נשלחו דברי הדואר שהליק הנאשם במקולת אשפה הסמוכה לבתו.

הנאשם כפר באישום וטען כי אין ראיות לגניבה, ובנוסף, טען כי ההודעה ת/4 שמסר הנאשם אינה קבילה, אם משום הגנה מן הצדק ואם משום שהופעל עליו לחץ נפשי. בשלב שני הבהיר הנאשם כי בוגע לקבילותות ההודעה, שלוש טענות בפיו:

א. קמה לו הגנה מן הצדק כיון שלא ניתנה לו זכות ההיעוצות, לאחר שהמשטרה פנתה אל הסנגוריה הציבורית אר בוצעה חקירה בטרם הגיעו הסנגוריה שמונתה לו.

ב. הוא היה בלחש נפשי שהביא אותו עד בכיו, אף שכח להתקשר לאחינו שהוא עורך דין במקצתו.

ג. נרשמו בהודעה דברים שלא יצאו מפיו.

עמוד 1

3. נוכח טענת הנאשם בהודעה (ת/4), שנגבהה ממנו, תחת אזהרה, ביום 14.7.7.14 בשעה 12:41, על ידי רס"ב אילן לוי (להלן: החקיר). הנאשם חתום על נוסח האזהרה בטופס ההודעה, וכן חתום על טופס "ידוע החשוד בדבר זכויותיו" (ת/1). לאחר שהזוהר, ביקש הנאשם להיוועץ בעורך דין. החקירה הופסקה בשעה 12:43, אז צראה החקיר קשר עם הסנגוריה הציבורית, וצין כי הוא ממתין לתשובתם. לאחר מכן, צוין בגוף ההודעה כי בשעה 13:00 ביקש הנאשם להמשיך בחקירה ולא להמתין לסגנור שיגיע. מיד לאחר מכן, הנאשם היה כי ל乾坤 כמה דברים מהדואר והביע חריטה. הנאשם תיאר את אופן עבודתו ומסר כי החל ללקחת מעטפות עם תלושים של שטראות, או כסף, מחדש לפני כן. הנאשם תיאר כיצד היה פותח את המעטפות ולוקח לעצמו את הכספי. את המעטפות עצמן היה צריך לפחות למילון. הנאשם נחקר עד לשעה 13:12 אז צוין בגוף ההודעה כי התקשרה הסנגוריה עו"ד וקנין, ולבקשתה ניתן לה לשוחח עם הנאשם בטלפון. לאחר מכן, ביקשה להמתין להגעתה. צוין בגוף ההודעה כי החקירה הופסקה בשעה 13:15, וחודשה בשעה 14:13 לאחר שהחשוד נפגש עם עורכת הדין, פנים אל פנים, בתחנה המשטרתית. בשלב זה, הנאשם המשיך להשיב לשאלות, תיאר את אופן הגנבות שביצע, היה כי השילך דברי דואר בפח שמול ביתו כמה פעמים, ובכספי היה קונה דברים. הנאשם מסר כי אינו יודע להעיר בכמה כספי המדובר, וטען כי המנייע היה מצב כלכלי דחוק בביתו. לאחר זאת, נשאל הנאשם אם יש לו מה להוסיף, והשיב כי הוא מתחרט חריטה עמוקה. צוין בגוף ההודעה כי הנאשם החל לבכות. הנאשם אישר כי היו פעמים שבהם חתום על טפסים של דואר רשום והניח אותם בתיבת הדואר, אך שלא מקרים שבהם חתום על דואר רשום ונובל אותו לעצמו.

כאן המקום לציין כי ביום 15.1.15 נגבהה מן הנאשם הודעה נוספת תחת אזהרה (ת/5), בה שמר על זכות השתייה על פי עצת עורך דיןו. הנאשם לא טען נגד קבילהו של הודעה זו.

אי מתן זכות ההיוועצת

4. החקיר העיד באופן מסודר ומהימן על התנהלות חקירות הנאשם. לפי עדותו, החקירה בוצעה כשהנאשם היה בסטטוס של מעוכב. לוי תיאר את מהלך גביהת ההודעה באופן התואם את המתועד בגוף המסמך ת/4. לפי עדותו, רק בשעה 13:21 הגיע פקס ממחלקת המעצרים בסנגוריה הציבורית, (ת/2) בו נכתב כי אין להמשיך בחקירה, אלא יש להמתין עד לבוא סגנור, אך עוד בשעה 13:00 חידש את החקירה לפי בקשה החשוד שלא להמתין לבוא הסנגורית, והפסיק את החקירה לאחר שיחת הטלפון עמה, בשעה 13:15. כשנשאל אודות הטענה לפיה הפעיל לחץ על הנאשם להמשיך בחקירה ללא ייעוץ משפט, השיב כי אינו נהוג להפעיל לחץ, ואין לו כל עניין בכך כיון שאליו הייתה החקירה מסתימת היה לו מושימות אחרות לבצען. בנוסף, השיב כי ראה לכך שלא הופעל לחץ ניתן למצאו בכך שהנאשם הוסיף להכחיש חלק מן החשדות, עד הסוף. בחקירה הנגדית אישר החקיר כי גם כשנעשית פניה אל הסנגוריה, ככל שהחשוד מבקש להמשיך בחקירה, הוא גענה לו.

5. מנגד העיד הנאשם כי הגיע לתחנת המשטרה "במצב לא טוב", וביקש להתייעץ עם עורך דין. לדבריו, החקיר המשיך לחקור אותו למרות שהסנגורית אמרה שתגעג לפגוש אותו. הנאשם טען כי הודהתו הייתה שקרית וניתנה רק

על מנת להשתחרר, כיוון שהשוטרים שיבשו שם אמרו לו "תגיד שעשית, שלא יעצרו אותך". ואולם, לצד האמור, הנאשם אישר כי חתום על ת/4 שם הודיע לו כי הוא זכאי ליעוץ משפטי, וכן אישר שחתום על טופס ידוע חדש בדבר זכויותו ת/1. כמו כן, אישר כי המטען עם החוקר עד לבוא עורכת הדיון. כשנשאל האם נכון שביקש להמשיך בחקירה טרם באו הסנגוריית, השיב כך:

ש. החוקר העיד שהוא שומע ממי אתה רוצה לדבר עם עורכת דין, הוא עוצר את החקירה מדבר איזמת, זהה יצא **17 דקות**. זה נכון?
ת. לא יכול להגיד זמנים.
ש. ישבת איתנו זמן מסוים עד שביקש להמשיך בחקירה.
ת. ישבתי איתנו כן.
ש. אז בשלב מסוים אתה אומר לו בו נמשיך עם זה.
ת. לא זכר שבקשתי ממנו בו נמשיך.
ש. החוקר אמר שזמן שאתם ממתינים לשם מהסניגוריה אתה אומר לו בו נמשיך בחקירה.
ת. לא זכר את זה.
ש. יש סיבה שהחוקר יבוא וישקר.
ת. אז אתה אומר שאני משקר?
ש. לא. אני אומר שאתה לא זכר. אתה לא זכר, זה לא שאתה אומר לא זה לא היה. החוקר אומר ככה היה אתה אומר לא זכר. תסכים איתי שאין סיבה שהוא ישקר.
ת. לא יודע. יש פה כמה דברים שהוא לא התנהג כמו שצריך. בחקירה.
ש. מה למשל.
ת. דבר עם עורך דין כהן הוא אמר שהוא לא התנהג כמו שצריך בחקירה.
ש. שהוא לא ראה לך מעטפות?
ת. גם.
ש. הוא לא אמר שהוא לא התנהג כמו שצריך בעניין ההמתנה לעורך דין והודעה על זכויות.
ת. אני חשב שכן.
ש. הוא היה בסדר בסופו של דבר.
ת. לא יודע אם הוא היה בסדר. זה לא התפקיד שלי.
ש. אתה מודה בפנוי, נותן לו תשובות. תסכים איתי שהתשובות זה מדברים שרק אתה יכול לדעת. הוא שואל אותך כמה זמן היה דור מה הייתה התשובה.
ת. כמה זמן שעבדתי.
ש. אמרת **19 שנים**.
ת. אם **19**.
ש. ככה הוא רושם מפיך נכון?
ת. נכון.

שנשאל שוב על התנהלות החוקר, חזר הנאשם על טענתו שאינו זכר מה היה, כי היה מפוחד, ובכח כמה פעמים. הנאשם לא ידע לומר מהם השוטרים שלחצו עליו. הוא אישר כי גם לאחר ההיוועצות בעו"ד וקנין, המשיך להודות בחשדות, על פי עצותיה.

עדות הנאשם הותירה רושם בעייתי. טענתו כאילו לחציו עליו השוטרים להמשיך בחקירה ללא הייעוץ, ובניגוד לרצונו, היא חמורה לכואלה, אך למעשה, לא גובטה במתן פרטיהם כלשהם. הנאשם לא ידע לומר מהם השוטרים שלחציו עליו, ואף לא בקעה מפיו זעקה ברורה כפי שניתן היה לצפות ממי שהילצו מפיו הودאה בניגוד לרצונו. כשנאל, ברחל בתוך הקטנה, האם ביקש להמשיך בחקירה בטרם הגעה עורכת הדין, השיב תשובה נפתלתה: "לא זוכר שביקשתי ממנו בווא נמשיך".

עjon בהזדעה גופה, מלמד כי הודיע לנאים על זכויותיו, לרבות באמצעות טופס ידוע. בנוסף, כשהחלה ההידברות עם הסגנoria הצבורית, הנאשם נכח בחדר החקירה, כעולה מדבריו שלו (עמ' 22 ש' 11 לפרט), لكن לא ניתן לקבל את הטענה כאילו לא ידע על זכויותיו. לא זו בלבד שביקש במפורש להמשיך בחקירה בטרם שוחח עם הסגנoria, אלא שניכר כי שיתף פעולה, הודה במרבית החשדות, ומסר פרטיהם רבים מיזמתו. מצד שני, כשהיה מעוניין בקר, ידע יפה להזכיר חשדות מסוימים (ת/4 ש' 67-68), מה שמלמד כי לא נשללה ממנו זכות הבחירה, ולא היה שרי במצב חסר אונים כפי שטען. הטענה כאילו מסר פרטיהם רק על מנת להשתחרר אינה משכנעת בזכרנו כי לא היה עוצר כלל, אלא מעוכב.

7. ב"כ הנאשם טען כי מרגע שהודיע הנאשם כי הוא מעוניין בעורך דין, ולאחר שנתקבלה תשובה הסגנoria, אסור היה לחקור להמשיך בחקירה, עד לאחר הפגשה עם הסגנoria. טענה זו אין בידי לקבל.

אמנם זכות הייעוץ בעורך דין, היא בעלת חשיבותמן המעלה הראשונה (ע"פ 5/15 7090/2007 ח'ילפה נ' מ"י (25.8.2016); ע"פ 7758/04 אלקادر נ' מ"י (19.7.2007)). עם זאת, נקבע לא פעם כי גם משהודיע סגנור על הגעתו הצפיה למתקן החקירה, אין בקר כדי למנוע המשך החקירה, טרם הגיעו, ככל שהזוהר החשוד דין:

"... העלתה בקשה על-ידי עצור להיפגש עם עורך-דין מחייבת ליזור קשר עם סגנורו בהקדם ובאופן מיידי ככל הנימן; עם זאת, כל עוד לא הגיע עורך-דין למיתkan החקירה, הרי שככל המשך החקירה מותר הוא, בתנאי שהחשוד הוזהר בדבר זכויותיו והיה מודע לכך שדבריו בחקירה עשויים לשמש נגדו כראייה וכי זכותו לשתקוק ולא להפליל את עצמו" (ע"פ 5203/98 חסון (6.3.02).

בנוסף, נקבע כי כל עוד לא הודיע הסגנור על כוונתו להגיע, אין חובה להפסיק את החקירה:

"בנסיבות בהן הסגנור מודיע על כוונתו להגיע למתקן החקירה במועד סמוך סביר, הרי שככל יש להמתין לבואו כדי לאפשר לנחקר למשש את זכותו להיוועץ בעורך-דין בטרם ימשכו הלि�כי החקירה. עם זאת, כל עוד לא הודיע הסגנור על כוונתו זו, ניתן להמשיך בפעולות החקירה, אלא אם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הפסקת החקירה על אثرו. השאלה متى יתקיימו נסיבות מיוחדות אינה ניתנת להגדרה ממצה והוא מחייבת בחינת נסיבותו של כל מקרה לגוף".
(ע"פ 9956/05 אסף שי (4.11.09).

בעניינו, משביקש הנאשם להמשיך בחקירה בשעה 13:00, רשאי היה החקור להמשיך בחקירה, מה גם שבאותה עת טרם הגיעו לידי הפקס מטעם הסגנoria. עולה כי ברגע שהתקשרה הסגנoria, בשעה 13:12, הופסקה החקירה, זאת עוד בטרם הגיע הפקס מטעם הסגנoria, שהתמהמה עד השעה 13:21. לאחר השיחה הטלפוןית, הופסקה החקירה

וחודשה רק לאחר מפגש הנאשם עם הסגנית. לאור נתונים אלה, אני סבורה כי התנהלות החוקר הייתה ללא דופי.

8. בכל מקרה, אין לשכח שגם אילו קביעה כי נפל פגם באופן התנהלות החוקר (ואינני קובעת כר), הרי אין בקביעה זו כשלעצמה כדי להביא לפסילת ההודעה, אלא על הנאשם להראות כי נפגעו זכויותיו באופן הפגם בהוגנות ההליך, במסגרת דרישתו של סעיף 12 לפקודת הראות, או לחילופין, מכוח דוקטרינת הפסילה הפטיקית (הlection ישכרוב). והנה, בעניין שכזה אמר בית המשפט העליון (ע"פ 10/1706 טגאפו נ' מד'): (30.1.11)

"**כך גם לא מצאת מושג בטענה כי נמנעה מהמעורער 1 זכות הייעוץ בעורך דין.... בנסיבות שבهن המערער 1 הוא אפוא זה שביקש שיקרה לחוקר, ולא ביקש להמתין בחקירתו, לא נפל פגם פולש בכך שהחקירה נמשכה לאחר מכן, גם אם עדיף ונאות יותר היה להמתין בנסיבות יתרה מכך, בהתאם לשונה ולתכליתה של הוראת סעיף 12 לפקודת הראות יש לפסול הودאה רק כאשר הפגיעה שלא כדי בזכות השתייה או בזכות הייעוץ בעורך דין יוצרה פגיעה משמעותית וחמורה באוטונומיה הרצון ובחופש הבחירה של הנאשם בנסיבות הودאות...".**

לדעתו, שעה אף לאחר הפגיעה עם הסגנית בחר הנאשם המשיך להנחייה להודעה ולהודאות בחשדות, קשה לקבל את הטענה כאילו היה בהעדך הייעוץ בשל הבוניים (מרגע ההודעה לסגנית ועד לפגישתו עם הסגנית) כדי ליצור פגם ממשי בהודעה, וזאת לא במידה המצדיקה אי קבילותה.

מצבו הנפשי של הנאשם בעת החקירה

9. ב"כ הנאשם טען הנאשם היה במצב נפשי קשה בעת החקירה, איבד את יכולת שלו להבדיל, ונגרר להודאות. הנאשם איבד את יכולת שלו לשלוט, ואיבד את העשונות למגاري. לפיכך, טוען כי המשך החקירה היה פסול. אין בידי לקבל טענה זו, שכן לא התרשםתי בשום אופן, כי אלו פנוי הדברים.

אני מוכנה להניח לטובת הנאשם כי עיכבו לחקירה גרים לו בהלה, ואולם אין בכך כדי לפגום בתקינות ההליך, שכן מדרכו של עולם שיש בזימון לחקירה כדי לעורר בהלה, וזה כשלעצמה היא כל' חקירותימשמעותי המיציר את האווירה הנדרשת לצורך בירור החשדות.

התרשמתי כי הנאשם השיב לשאלות באופן ענייני, ותשוביותיו לשאלות הביקורת שהופנו אליו זכו למשמעותית. משכך, אין סיבה לחשוד כי תשוביותיו לשאלות אחרות, נמסרו מתוך העדר שליטה. ניכר כי בחר להתוודות על מעשייו, שמס מסר פרטיהם רבים אופן ביצוע הגנבות, למרות שהיא יכול לשמור על ליקויות. מצד שני, כשרה לנכנן להזכיר חשדות מסוימות, ידע לעשות כן באופן ברור וחד (ש' 67-68). יש לציין כי החקירה התנהלה בשעת צהרים מוקדמת, לאחר שהנ帀ה עוכב בשעת בוקר נוחה. בהמשך, החקירה נמשכה למיטה מחצית שעה, כך שקשה לקבל את הטענות בדבר מניעת שתיה, או מניעת האפשרות להתקשרות לאשתו, כאילו ננקט יחס בעיתני כלפי הנאשם. ושוב יש מקום להזכיר כי כל העת היה הנאשם מעוכב, ולא היה במעמד של עוצר.

בנסיבות אלה, גם אם הנאשם היה נסער עד כדי בכיו, אין בכך כדי לפגום בהוגנות ההליך, ואין ראייה לכך שננקט כלפי אמצעי פסול כלשהו.

הדיון של תוכן הודעה

10. ב"כ הנאשם טען כי הודעה נרשמו דברים שלא יצאו מפיו של הנאשם. טענה זו נתענה בכלליות רבה, ולא מצאתי תימוכן לה בריאות.

קריאה הודעה מלמדת כי הנאשם מסר גרסה בשנית, ובכלל זה פרטים רבים שלא היה באפשרות החוקר לדעת אותם אלא מפיו, כך שאין כל היגיון בטענה כאלו בדה אותם החוקר מלבו.

סיכום

11. לא מצאתי כי נפל פגם כלשהו בהליך גביית הודעה הנאשם, על כן אני דוחה את הטענה לאי קבילות.

ההודעה שהוגשה תשמש כראיה מטעם התביעה והיא מסומנת ת/4.

בישיבה הקרויה تستויים שמייעת הhocחות ויושמעו סיכומים בעלפה.

המציאות תשלח את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, א' כסלו תשע"ח, 19 נובמבר 2017, בהעדך
הצדדים.